

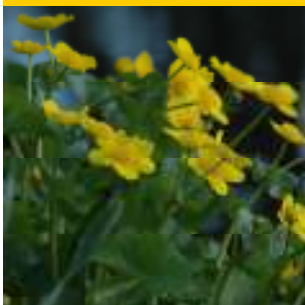

Flora- en faunatoets

Wonnepad te Reeuwijk

Watersnip-rapport 11A002

Colofon

Titel	Flora- en faunatoets
Subtitel	Wonnepad te Reeuwijk
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	11A002
Datum uitgave	mei 2011
Samenstellers	Brigit van Vliet, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, adviseur Watersnip Advies Sanne Hof, Veldmedewerker
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	7
2	TOETSINGSKADER	9
2.1	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING.....	9
2.1.1	<i>Flora- en Faunawet</i>	9
2.1.2	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	10
2.1.3	<i>Nota Ruimte (2006)</i>	10
2.2	PROVINCIAAL BELEID	11
2.2.1	<i>Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)</i>	11
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.2	BOUWPLANNEN.....	13
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	15
4.1	METHODE	15
4.2	BUREAUSTUDIE	15
4.3	FLORA.....	17
4.4	FAUNA.....	17
4.4.1	<i>Vogels</i>	17
4.4.2	<i>Vissen</i>	18
4.4.3	<i>Amfibieën</i>	18
4.4.4	<i>Zoogdieren</i>	18
4.4.5	<i>Reptielen</i>	18
4.4.6	<i>Overige soorten</i>	19
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1.1	<i>Beschermde gebieden</i>	21
5.1.2	<i>Algemene soorten</i>	21
5.1.3	<i>Vogels</i>	21
5.1.4	<i>Amfibieën</i>	22
5.1.5	<i>Reptielen</i>	22
5.1.6	<i>Zoogdieren</i>	22
5.1.7	<i>Overige soorten</i>	22
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	22
5.3	AANDACHTSPUNTEN	22
6	BRONNEN	25

1 Inleiding

Voor een locatie ten zuiden van het Wonnepad wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld voor een nieuw op te richten veeteeltbedrijf. Ter voorbereiding hierop is een Flora- en faunatoets uitgevoerd.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermden plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermden diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

In april en mei 2011 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies flora- en fauna-inventarisaties gedaan in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

Figuur 1: Richtingaanwijzer langs het Wonnepad met op de achtergrond het polderlandschap

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet

nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt. Het is mogelijk om de visie van Dienst Regelingen op de ecologische balans in het plan te toetsen door een formele ontheffingsaanvraag. Deze kan leiden tot een zgn. 'positieve afwijzing'. Dat wil zeggen: Er is geen schade (meer) door het totaalplan en een ontheffing is dus niet nodig. Deze extra toetsing aan de natuurwetgeving leidt tot juridische zekerheid en geeft adequaat antwoord aan eventuele indieners van zienswijzen.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

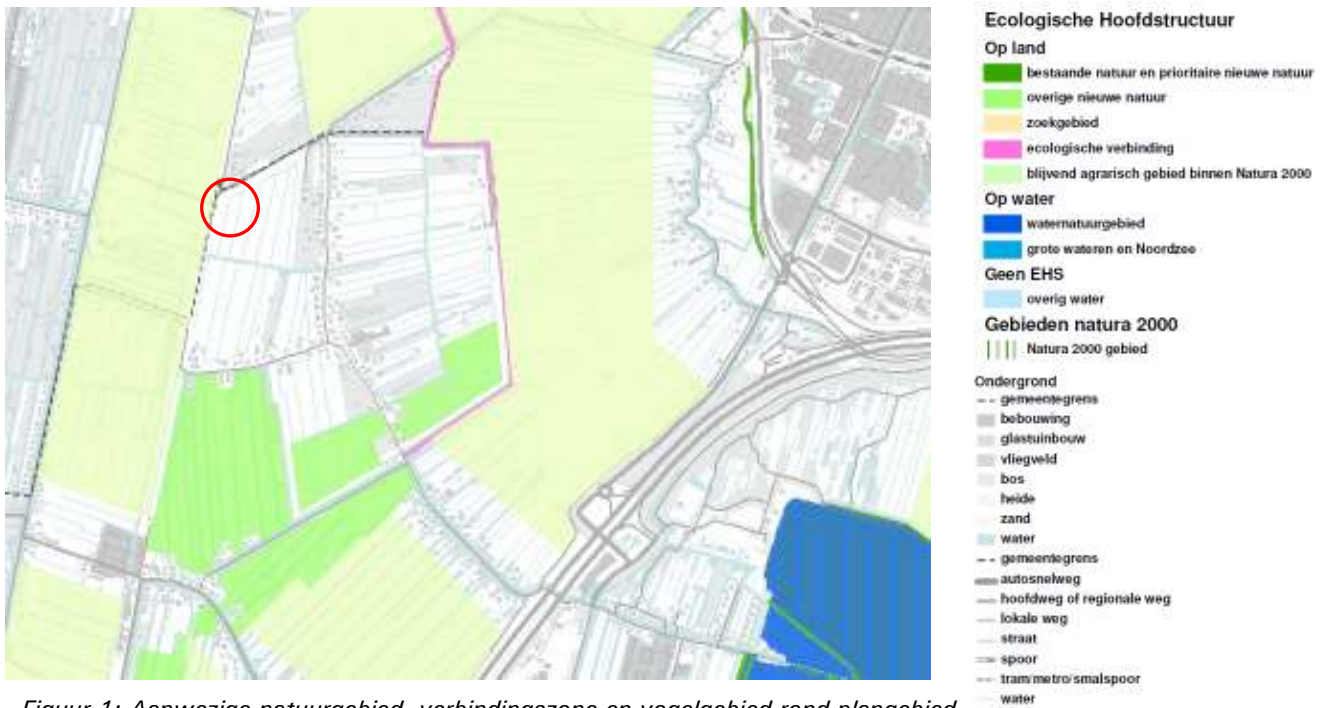
2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet. De NB-wet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000 gebied of beschermd natuurmonument. Het dichtst bijzijnde Natura 2000 gebied, Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein bevindt zich op ongeveer 3,6 km van het plangebied. Er zijn dan ook geen effecten te verwachten van eventuele bouwactiviteiten binnen het plangebied.

2.1.3 Nota Ruimte (2006)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is voortgezet in de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ (2006). Voor EHS-gebieden geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden. Binnen deze gebieden zijn nieuwe plannen die de wezenlijke kenmerken van het gebied significant aantasten niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Provinciale ecologische verbindingszones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland (1998)'.

Aan de oostkant van het plangebied ligt een ecologische verbinding, ten zuiden van het plangebied ligt een gebied dat aangeduid wordt als 'overige nieuwe natuur'. Aan de westkant tegen het plangebied aan liggen weilanden die worden aangeduid als belangrijk weidevogelgebied (Figuur 1 gele gebieden).

Figuur 1: Aanwezige natuurgebied, verbindingzone en vogelgebied rond plangebied
Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas = EHS>

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In het 'Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland' ligt het Provinciale Compensatiebeginsel verankerd. Het Provinciale Compensatiebeginsel vindt zijn oorsprong in het structuurschema Groene Ruimte. In het Compensatiebeginsel wordt gesteld dat: "Onomkeerbare en/of ongewenste ontwikkelingen moeten worden tegengegaan. Indien om zwaarwegende redenen aantasting van natuur- en landschapswaarden onontkoombaar is en alternatieve oplossingen ter plaatse niet voorhanden zijn, dient compensatie plaats te vinden". Het Compensatiebeginsel is van toepassing op alle gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Daarnaast geldt de compensatieverplichting voor biotopen (leefgebieden en groeiplaatsen) van soorten die voorkomen op de Rode Lijsten opgesteld door het Ministerie van EL&I. De compensatieverplichting ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten.

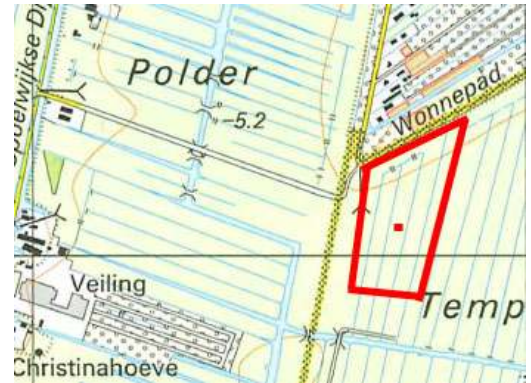
Het plangebied wordt in de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland aangeduid als 'Agrarisch landschap'.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het nieuwe bouwvlak voor het bedrijf ligt in het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten: 107,454. Een deel van de bijbehorende weilanden ligt ook in het kilometervak met de coördinaten: 107,453. Het plangebied ligt in de tempelpolder. De weilanden aan het westkant maken onderdeel uit van polder Middelburg.

Het plangebied bestaat uit weilanden, waar momenteel nog koeien grazen. Aan de noordkant wordt het perceel begrensd door het Wonnepad. Aan de oostkant door een sloot en aan de west- en zuidkant loopt de grens van het plangebied over de weilanden.

454

107

Figuur 2: Locatie plangebied

3.2 Bouwplannen

Binnen het plangebied wordt een nieuw veeteeltbedrijf opgericht. Voor deze ontwikkeling dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden.

Figuur 3: Het Wonnepad en de omliggende weilanden

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op meerdere data in april en mei 2011 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies Flora- en fauna-inventarisaties gedaan in het plangebied. Hierbij is vooral de locatie van het bouwvlak en de directe weilanden grondig onderzocht.

De broedterritoria van de weidevogels zijn in kaart gebracht op basis van meerdere bezoeken, op 18 en 26 april en op 2, 4 en 23 mei 2011. Deze inventarisaties zijn uitgevoerd tegen de avond. De weilanden worden ook betreden om zoveel mogelijk bruikbare informatie over alarmerende weidevogels te kunnen verzamelen.

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd op maandag 18 april van 20.55 – 21.50 uur (windstil, temperatuur 14°C) dinsdag 26 april van 20.45 – 22.00 uur (stevige noordwestenwind, temperatuur 12°C) en maandag 2 mei van 20.45 – 22.15 uur (koude noordoosten wind, temperatuur 11°C) met behulp van een Batdetector de Pettersson D200. De visinventarisatie is uitgevoerd op woensdag 4 mei met behulp van een schepnet (model Poldervis RAVON).

4.2 Bureaustudie

Uit figuur 1 blijkt al dat de weilanden rond het plangebied belangrijk weidevogelgebied is. De Agrarische Natuurvereniging Weide en Waterpracht en SOVON hebben in 2009 uitgebreid in kaart gebracht welke broedterritoria aanwezig zijn in en rond het plangebied (zie figuur 4) in de polders De Wijk, Middelburg en Tempel. De weilanden van het plangebied zijn tijdens dit onderzoek niet uitgebreid onderzocht. De soorten die echter tijdens het onderzoek van SOVON zijn aangetroffen worden ook verwacht binnen het plangebied. Enkele soorten zijn, Grutto, Kievit, Kuifeend, Scholekster, Slobeend, Tureluur en Watersnip.

Verder worden er nog andere vogelsoorten verwacht in en rond het plangebied, zoals Blauwe reiger, Kolgans, Boomkruiper, Blauwe kiekendief, Boerenwaluw, Grote zilverreiger, Bergeend, Smient en Krakeend.

Gedurende eerdere onderzoeken in en rond het plangebied zijn verschillende vleermuissoorten waargenomen, waaronder Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis.

Het is bekend dat de beschermde vissoort Kleine modderkruiper voorkomt in en rond het plangebied. Ook de beschermde soorten Rugstreeppad, Ringslang en Groene glazenmaker zouden aanwezig kunnen zijn binnen het plangebied.

Figuur 4: Broedvogeltelling in de polder tussen de gemeenten Boskoop en Reeuwijk in het broedseizoen van 2009 (Bron: Weide en Waterpracht/SOVON)

4.3 Flora

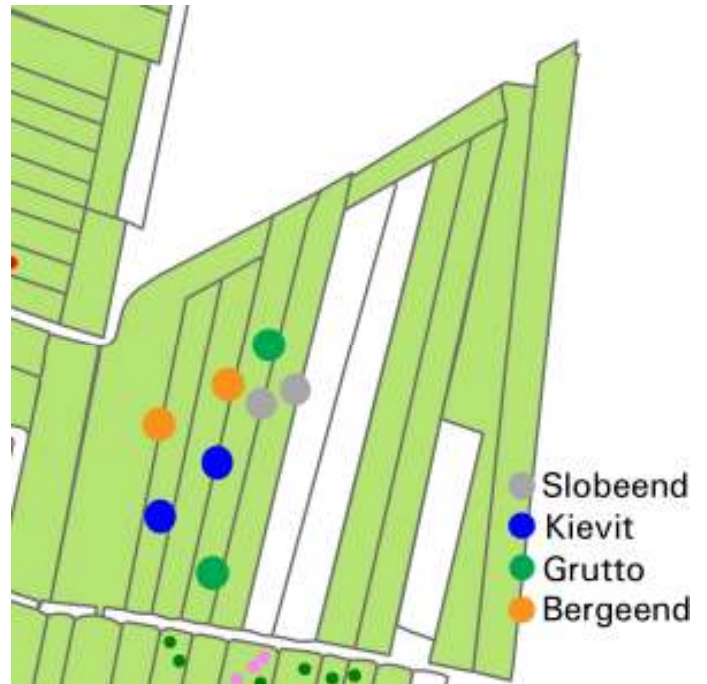
De weilanden van het plangebied bestaan hoofdzakelijk uit verschillende grassoorten. Langs de slootkanten en in de sloten komen nog enkele andere kruidachtige gewassen voor, zoals Blaartrekkende boterbloem, Bittere veldkers, Liesgras, Pinksterbloem, Oeverzegge, Watertorkruid, Vossenstaart en Harig wilgenroosje.

Langs het Wonnepad staat een rij bomen en struiken met onder andere Gelderse roos, Lijsterbes, Wilde hulst, Sleedoorn en Vlier.

4.4 Fauna

4.4.1 Vogels

Tijdens de verschillende inventarisaties zijn er meerdere weidevogels waargenomen, waaronder Kievit, Grutto, Scholekster en Tureluur. Diverse soorten weidevogels vertoonden nestindicerend gedrag en met name de Grutto vloog regelmatig, luid alarmerend op. Ook de waargenomen bergeenden en slobendeen hebben binnen het plangebied broedterritoria. De mannetjes slobendeen waren voortdurend wakend aanwezig. De waargenomen broedterritoria zijn aangegeven in figuur 5. Andere vogelsoorten die zijn waargenomen binnen het plangebied zijn, Grauwe gans, Visdief, Wilde eend met jongen, Kraai, Slobendeen, Meerkoet en Watersnip.

Figuur 5: Waarnemingen broedterritoria
Watersnip Advies 2011

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Een aantal van de hierboven genoemde soorten staat ook op de Rode lijst, zoals Grutto (status 'gevoelig'), Tureluur (status 'gevoelig'), Visdief (status 'kwetsbaar'), Slobendeen (status 'kwetsbaar') en Watersnip (status 'bedreigd').

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw en enkele uilsoorten, zijn jaarrond beschermd. Er zijn geen nesten van deze soorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 6: Tureluur

Uit de bureaustudie blijkt dat de Smient en de Krakeend voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten zijn, samen met de Slobendeen, doelsoorten van het Natura 2000 gebied Broekvelden – Vettenbroek & Polder Stein. Het plangebied en de daaromheen liggende weilanden vormen belangrijk foerageergebied voor deze soorten. Met name in de

winter komen deze soorten hier overdag foerageren. 's Nachts overnachten ze op de plas Broekvelden – Vettenbroek.

4.4.2 Vissen

Tijdens de visinventarisatie zijn er geen beschermde vissoorten aangetroffen. De sloten zijn zeer ondiep door een dikke laag bagger en er groeien weinig waterplanten. Hierdoor is de sloot niet geschikt als leefgebied voor de (streng) beschermde vissoorten, zoals de Kleine modderkruiper (FF-wet tabel 2).

4.4.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen algemeen beschermde amfibieën aangetroffen. Aangenomen kan worden dat deze soorten, Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen FF-wet tabel 1) wel voorkomen binnen het plangebied. De oevers van de sloot hebben een redelijk natuurlijk verloop, waardoor het goed mogelijk is voor amfibieën om in en uit het water te komen.

Figuur 7: Rugstreppad

Aan de oostkant, buiten het plangebied, worden in en rond de sloten 'koren' van de streng beschermde rugstreppad (FF-wet tabel 3, habitatrichtlijn bijlage IV en rode lijst status 'gevoelig') waargenomen. Deze soort is niet waargenomen in de sloten binnen het plangebied. In de huidige situatie zijn de sloten ongeschikt. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden en er braakliggende grond voor langere periode onbehandeld blijft liggen, kan de Rugstreppad het plangebied gaan gebruiken als voortplantings- en overwinteringsgebied.

4.4.4 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn meerdere hazen (FF-wet tabel 1) waargenomen.

Op de avond van de eerste vleermuisinventarisatie op 18 april, is tweemaal het signaal opgevangen van de Gewone dwergvleermuis (FF-wet tabel 3 Habitatrichtlijn bijlage IV). Verder is eenmaal het signaal opgevangen van de Laatvlieger (FF-wet tabel 3 Habitatrichtlijn bijlage IV). Tijdens de tweede avond op 26 april is de Gewone dwergvleermuis waargenomen. Er is slechts een enkele keer signaal opgevangen in een half uur tijd. De waargenomen vleermuizen bevinden zich vooral rond de begroeiing bij het Wonnepad. Op de laatste avond zijn er geen vleermuizen waargenomen. Het plangebied is geen belangrijke 'hotspot' voor vleermuizen.

4.4.5 Reptielen

De streng beschermde Ringslang (FF-wet tabel 3, Rode lijst status 'kwetsbaar') is niet waargenomen in het plangebied. De verwachting is dat deze soort niet voorkomt op de weidepercelen van het plangebied, omdat hier geen geschikt leefgebied aanwezig is. De Ringslang komt naar onze inschatting incidenteel voor langs het Wonnepad, waar zich schuilgelegenheden bevinden.

4.4.6 Overige soorten

Tijdens de veldinventarisatie is ook de beschermde krekelloot Veenmol (Rode lijst status 'kwetsbaar') aangetroffen. De Veenmol is een veel voorkomende krekelloot binnen het veenweidegebied.

Uit de bureaustudie blijkt verder dat de beschermde Groene glazenmaker voor kan komen binnen het plangebied. De verwachting is echter dat deze soort hier niet voorkomt. De Groene glazenmaker is voor de voortplanting afhankelijk van de plantensoort Krabbenscheer. Deze plant is in de sloten binnen het plangebied niet aangetroffen en wordt, gezien de slechte kwaliteit van de sloten, ook niet verwacht.

Verder zijn er geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen binnen het plangebied. Er worden verder ook geen beschermde soorten verwacht vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

5.1.1 Beschermde gebieden

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologisch verbindingszones).

5.1.2 Algemene soorten

- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Haas) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.

5.1.3 Vogels

- Binnen het plangebied zijn verschillende broedterritoria aangetroffen van vogels van de Rode lijst. **De voorgenomen bouwplannen veroorzaken schade aan het leefgebied en de populaties van deze soorten. De territoria dienen te worden gecompenseerd.** De norm voor compensatie is één hectare voor 1,5 broedpaar. Dit betekent dat er ongeveer 2,6 hectare weidevogelgebied gecompenseerd moet worden. Het compensatiegebied moet aansluiten op bestaand weidevogelgebied. Verder dient er rekening gehouden te worden met een verstoringcirkel van ca. 100-250 meter (www.natuurkennis.nl) vanaf een boerenbedrijf. Het compensatiegebied kan dus niet direct achter een boerderij beginnen.
- Compensatie kan eventueel plaatsvinden op daarvoor geschikte bedrijfsgronden waar nu geen weidevogels voorkomen. Het kan echter ook plaatsvinden binnen de polders De Wijk, Middelburg of Tempel. Een andere mogelijkheid is aansluiten bij de compensatieverplichting van de rondweg Boskoop Oost, waarvoor Watersnip Advies een voorstel heeft geschreven. De compensatie dient plaats te vinden en moet functioneren voor er schade veroorzaakt wordt. Aanbevolen wordt om ten behoeve van de voortgang tijdig te starten met het opstellen van een compensatieplan.
- Het verwijderen van graslandvegetatie dient bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Daarbij is het van belang dat de FF-wet geen standaard periode hanteert voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Binnen het plangebied zijn doelsoorten aangetroffen van het Natura 2000 gebied Broekvelden – Vettenbroek & Polder Stein. Hierbij gaat het met name om soorten die

hier foerageren. Het gaat hier echter om een klein percentage van de populatie en in de omgeving van het plangebied is voldoende foerageergebied aanwezig. De voorgenomen bouwplannen hebben dus geen invloed op deze doelsoorten.

5.1.4 *Amfibieën*

- In de omgeving van het plangebied is de streng beschermde Rugstreepad aangetroffen. Omdat de soort momenteel niet binnen het plangebied voorkomt zal er geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van de populatie. Om te voorkomen dat de Rugstreepad zich kan voortplanten of overwinteren binnen het plangebied tijdens de werkzaamheden, kunnen een aantal maatregelen genomen worden. Voortplanting binnen het gebied wordt voorkomen door ervoor te zorgen dat er geen plassen en poelen ontstaan, in bijvoorbeeld bandensporen, waar de Rugstreepad eitjes in legt. Ook het voor langere tijd braak liggen van grond moet voorkomen worden, zodat de Rugstreepad zich niet kan ingraven in de winterperiode. De Rugstreepad graaft zich in, in de maanden oktober – november.

5.1.5 *Reptielen*

- De voorgenomen plaatsing van het veeteeltbedrijf zal de levensomstandigheden voor de Ringslang eerder verbeteren dan aantasten, doordat er meer schuilgelegenheden ontstaan. Er is dus geen schade te verwachten. Een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

5.1.6 *Zoogdieren*

- Door de voorgenomen bouwplannen zal geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van de verschillende streng beschermde vleermuissoorten die voorkomen binnen het plangebied. Er hoeft daarom geen ontheffing aangevraagd te worden.

5.1.7 *Overige soorten*

- Door de bouwplannen verdwijnt er een stukje leefgebied voor de Veenmol. Dit zal echter geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van deze soort. Deze soort komt in de omgeving algemeen voor en is goed in staat een ander leefgebied te vinden. Compensatie in het kader van het Provinciaal compensatiebeginsel is daarom niet nodig.

5.2 **Algemene Zorgplicht**

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

5.3 **Aandachtspunten**

Het oprichten van een veeteeltbedrijf aan het Wonnepad heeft geen nadelige gevolgen voor de aanwezige flora en fauna, indien onderstaande aandachtspunten in acht worden genomen. Tevens dient men zich te houden aan de algemene zorgplicht.

- Er moet een compensatieplan opgesteld worden voor de schade aan de weidevogels in het kader van het Provinciaal Compensatiebeginsel.
- Er dient voorkomen te worden dat de Rugstreppad zich vestigt binnen het plangebied.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus, *Het protocol voor vleermuisinventarisaties*, Zoogdiervereniging VZZ. 2 april 2009
5. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer*, 1998.

Geraadpleegde internetsites:

6. www.rijksoverheid.nl
7. www.ravon.nl
8. www.vleermuis.net
9. www.zuid-holland.nl
10. waarneming.nl
11. www.natuurkennis.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

